

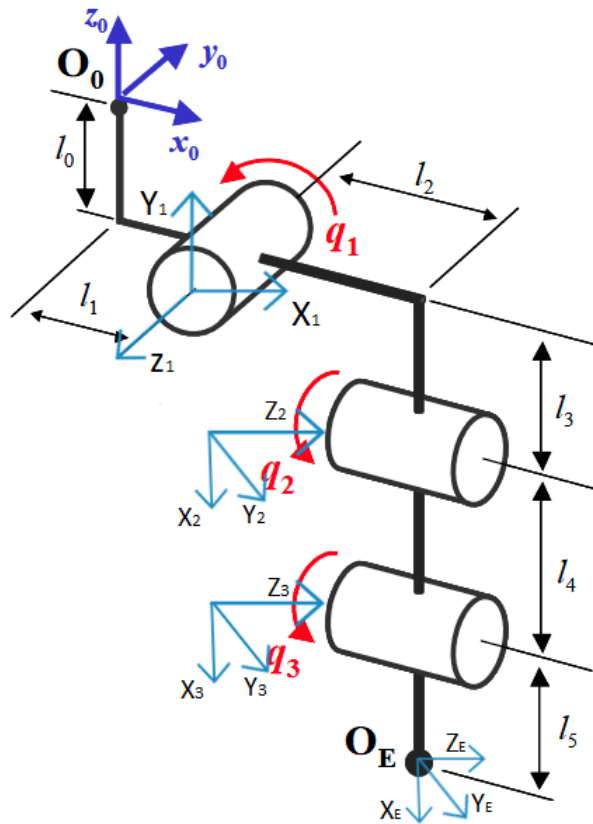
Εξαμηνιαία Εργασία

Αδνρέας Βεζάκης AM: 03117186

30-12-2020

1 Θεωρητική Ανάλυση

1. Αρχικά τοποθετούμε τα πλαίσια συντεταγμένων των αρθρώσεων σύμφωνα με τη σύμβαση *Denavit – Hartenberg*.

Σχήμα 1: Πλαίσια συντεταγμένων.

Ο πίνακας παραμέτρων *Denavit – Hartenberg* ($D - H$) που προκύπτει είναι ο εξής:

i	θ_i	d_i	α_i	a_i
1	0	$-l_0$	l_1	$\pi/2$
2	$q_1 - \pi/2$	0	$l_3 = 0$	$-\pi/2$
3	q_2	0	l_4	0
E	q_3	l_2	l_5	0

2. Για να υπολογιστεί η ευθεία κινηματική εξίσωση του ρομπότ, πρέπει πρώτα να υπολογίσουμε τους μετασχηματισμούς A_i^{i-1} . Τους οποίους βρίσκουμε εύκολα βασιζόμενοι στο παραπάνω πίνακάκι.

$$A_1^0 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & l_1 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -l_0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A_2^1 = \begin{bmatrix} s_1 & 0 & c_1 & 0 \\ -c_1 & 0 & s_1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A_3^2 = \begin{bmatrix} c_2 & -s_2 & 0 & l_4 c_2 \\ s_2 & c_2 & 0 & l_4 s_2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A_E^3 = \begin{bmatrix} c_3 & -s_3 & 0 & l_5 c_3 \\ s_3 & c_3 & 0 & l_5 s_3 \\ 0 & 0 & 1 & l_2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Η ευθεία κινηματική εξίσωση του ρομποτικού βραχίονα προκύπτει από την παρακάτω σχέση:

$$T(q) = T(q_1, q_2, q_3) = A_1^0 A_2^1 A_3^2 A_E^3 \Rightarrow$$

$$T(q) = \begin{bmatrix} s_1 c_{23} & -s_1 s_{23} & c_1 & c_1 l_2 + c_2 l_4 s_1 + l_1 + l_5 s_1 c_{23} \\ s_{23} & c_{23} & 0 & l_5 s_{23} + l_4 s_2 \\ -c_1 c_{23} & c_1 s_{23} & s_1 & -l_0 - c_1 l_5 c_{23} + l_2 s_1 - c_2 c_1 l_4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

3. Ο ρομποτικός βραχίονας έχει τρεις βαθμούς ελευθερίας, συνεπώς η Ιακωβιανή μήτρα J θα είναι 6×3 . Ο άνω 3×3 υποπίνακας j_L αφορά τις γραμμικές ταχύτητες, ενώ ο κάτω 3×3 υποπίνακας j_A αφορά τις γωνιακές ταχύτητες.

- Για $i = 2$: $b_1 = [0 \quad -1 \quad 0]^T$

$$r_{1,E} = \begin{bmatrix} c_1 l_2 + c_2 l_4 s_1 + l_5 s_1 c_{23} \\ l_5 s_{23} + l_4 s_2 \\ -c_1 l_5 c_{23} + l_2 s_1 - c_2 c_1 l_4 \end{bmatrix}$$

$$\dot{j}_{L_2} = \begin{bmatrix} -l_2 s_1 + c_1 l_5 c_{23} + c_1 c_2 l_4 \\ 0 \\ c_2 l_4 s_1 + l_5 c_{23} s_1 + c_1 l_2 \end{bmatrix}$$
- Για $i = 3$: $b_2 = [c_1 \quad 0 \quad s_1]^T$

$$r_{2,E} = \begin{bmatrix} c_1 l_2 + c_2 l_4 s_1 + l_5 l_1 c_{23} \\ l_5 s_{23} + l_4 s_2 \\ -c_1 l_5 c_{23} + l_2 s_1 - c_2 c_1 l_4 \end{bmatrix}$$

$$\dot{j}_{L_3} = \begin{bmatrix} -s_1(l_4 s_2 + l_5 s_{23}) \\ c_2 l_4 s_1^2 + l_5 c_{23} s_1^2 + c_1^2 l_5 c_{23} + c_1^2 c_2 l_4 \\ c_1(l_4 s_2 + l_5 s_{23}) \end{bmatrix}$$
- Για $i = E$: $b_3 = [c_1 \quad 0 \quad s_1]^T$

$$r_{3,E} = \begin{bmatrix} c_1 l_2 + l_5 s_1 c_{23} \\ l_5 s_{23} \\ l_2 s_1 - c_1 l_5 c_{23} \end{bmatrix}$$

$$\dot{j}_{L_3} = \begin{bmatrix} -l_5 s_1 s_{23} \\ c_{23} l_5 \\ c_1 l_5 s_{23} \end{bmatrix}$$

Συνεπώς, η Ιακωβιανή μήτρα θα έχει την μορφή:

$$J = \begin{bmatrix} -l_2 s_1 + c_1 l_5 c_{23} + c_1 c_2 l_4 & -s_1(l_4 s_2 + l_5 s_{23}) & -l_5 s_1 s_{23} \\ 0 & c_2 l_4 + l_5 c_{23} & c_{23} l_5 \\ c_2 l_4 s_1 + l_5 c_{23} s_1 + c_1 l_2 & c_1(l_4 s_2 + l_5 s_{23}) & c_1 l_5 s_{23} \\ 0 & c_1 & c_1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & s_1 & s_1 \end{bmatrix}$$

και το ευθύ διαφορικό μοντέλο περιγράφεται από τη σχέση:

$$\dot{p} = J\dot{q}$$

4. Η λύση του διαφορικού προβλήματος βρίσκεται από την λύση του συστήματος:

$$\dot{q} = J_L^{-1}u_e$$

Ισχύει ότι $J_L^{-1} = \frac{1}{\det(J_M)} * \text{adj}(J_M)$

Για το συγκεκριμένο παράδειγμα έχουμε:

$$\frac{1}{\det(J_M)} = \frac{1}{s_3 l_4 l_5 (c_2 l_4 + c_{23} l_5)}$$

και,

$$\text{adj}(J_L) = \begin{bmatrix} c_1 s_3 l_4 l_5 & c_{23} l_5 (c_1 l_2 + s_1 c_2 l_4 + s_1 c_{23} l_5) & -(l_2 c_1 + l_4 s_1 c_2 + l_5 s_1 c_{23}) l_4 c_2 \\ 0 & l_5 s_{23} (l_4 c_2 + l_5 c_{23}) & -(l_4 s_2 + l_5 c_{23}) (l_4 c_2 + l_5 c_{23}) \\ s_1 s_3 l_4 l_5 & (l_2 s_1 - l_4 c_1 c_2 - l_5 c_1 c_{23}) l_5 c_{23} & (-l_2 s_1 + l_4 c_1 c_2 + l_5 c_1 c_{23}) l_4 c_2 \end{bmatrix}$$

Για την εύρεση των ιδιόμορφων διατάξεων, δηλαδή των θέσεων εκείνων στις οποίες ο ρομποτικός χειριστής χάνει έναν ή περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, αρκεί να βρούμε τις τιμές των q_1, q_2, q_3 για τις οποίες μηδενίζονται οι ορίζουσες των υποπινάκων J_M και J_L .

$$\det(J_L) = 0 \Rightarrow l_4 l_5 s_3 (l_4 c_2 + l_5 c_{23}) = 0 \Rightarrow$$

$$\begin{cases} s_3 = 0 \\ l_4 c_2 + l_5 c_{23} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} q_3 = k\pi, \\ l_4 c_2 + l_5 c_{23} = 0 \end{cases} \quad k = 0, 1$$

Επίσης, βρίσκουμε ότι:

$$\det(J_A) = 0$$

Επομένως, δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός των ιδιόμορφων διατάξεων ως προς την γωνιακή ταχύτητα.

5. Από τα προηγούμενα είναι γνωστά τα εξής:

$$\begin{cases} p_x = (l_5 c_{23} + l_4 c_2) s_1 + l_2 c_1 + l_1 \\ p_y = l_5 s_{23} + l_4 s_2 \\ p_z = -(l_5 c_{23} + l_4 c_2) c_1 + l_2 s_1 - l_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} p'_x = p_x - l_1 \\ p_y = l_5 s_{23} + l_4 s_2 \\ p'_z = p_z + l_0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} p_x'^2 + p_z'^2 &= (l_5 c_{23} + l_4 c_2)^2 + l_2^2 \\ p_x'^2 + p_y'^2 + p_z'^2 &= l_5^2 + l_4^2 + l_2^2 + 2l_4 l_5 (c_{23} c_2 + s_{23} s_2) \end{aligned}$$

Από το παραπάνω σύστημα βρίσκουμε ότι:

$$c_3 = \frac{p_x'^2 + p_y'^2 + p_z'^2 - l_5^2 - l_4^2 - l_2^2}{2l_4 l_5} \Rightarrow q_3 = \text{atan2}(s_3, c_3)$$

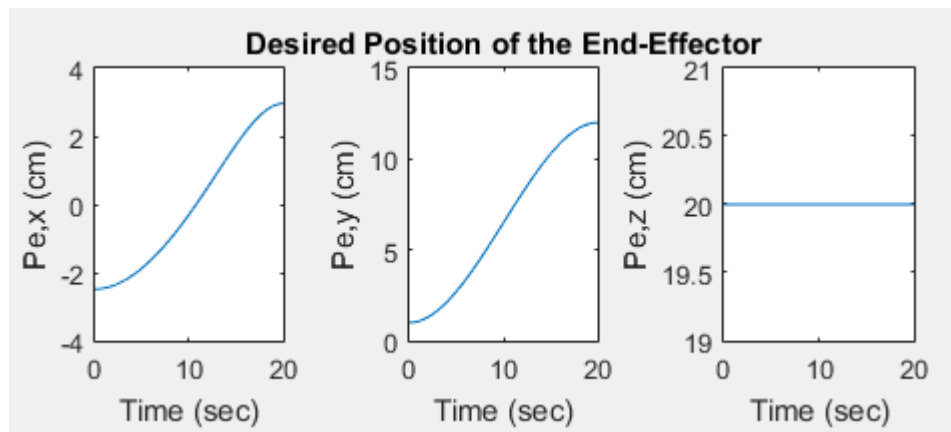
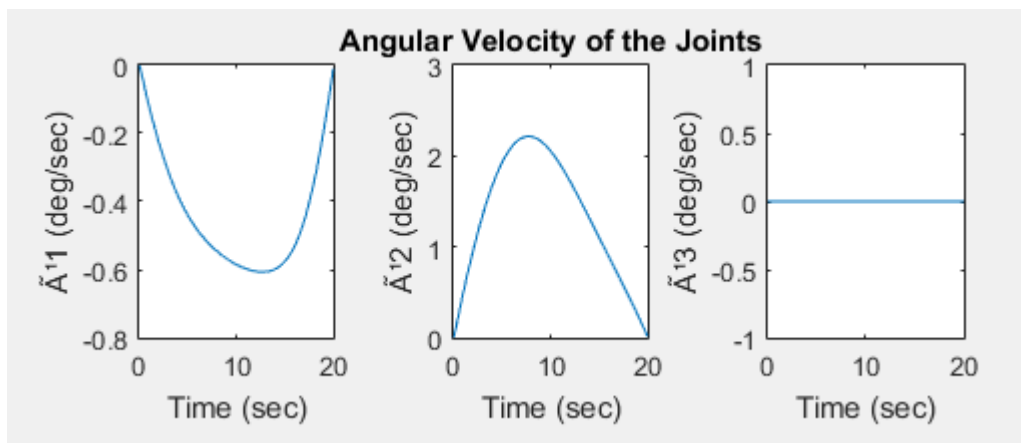
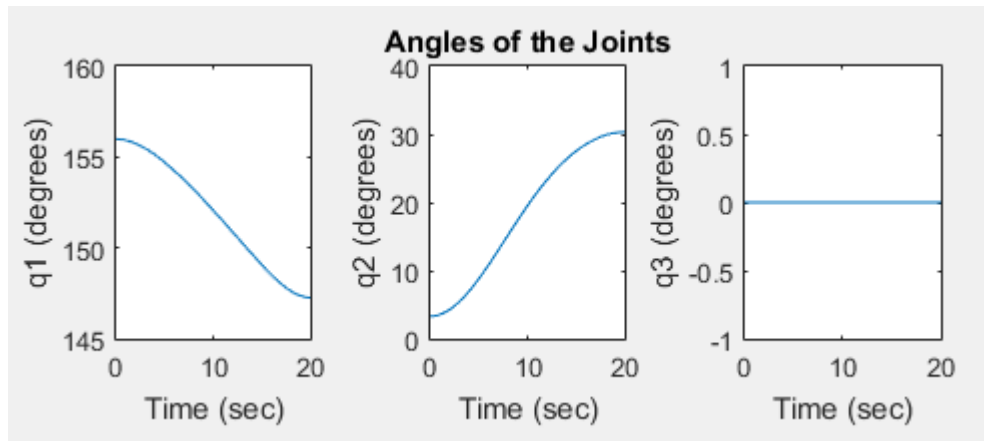
$$\begin{aligned} p_x'' &= p'_x - l_5 n_x = a \\ p_z'' &= p'_z - l_5 n_z = b \end{aligned}$$

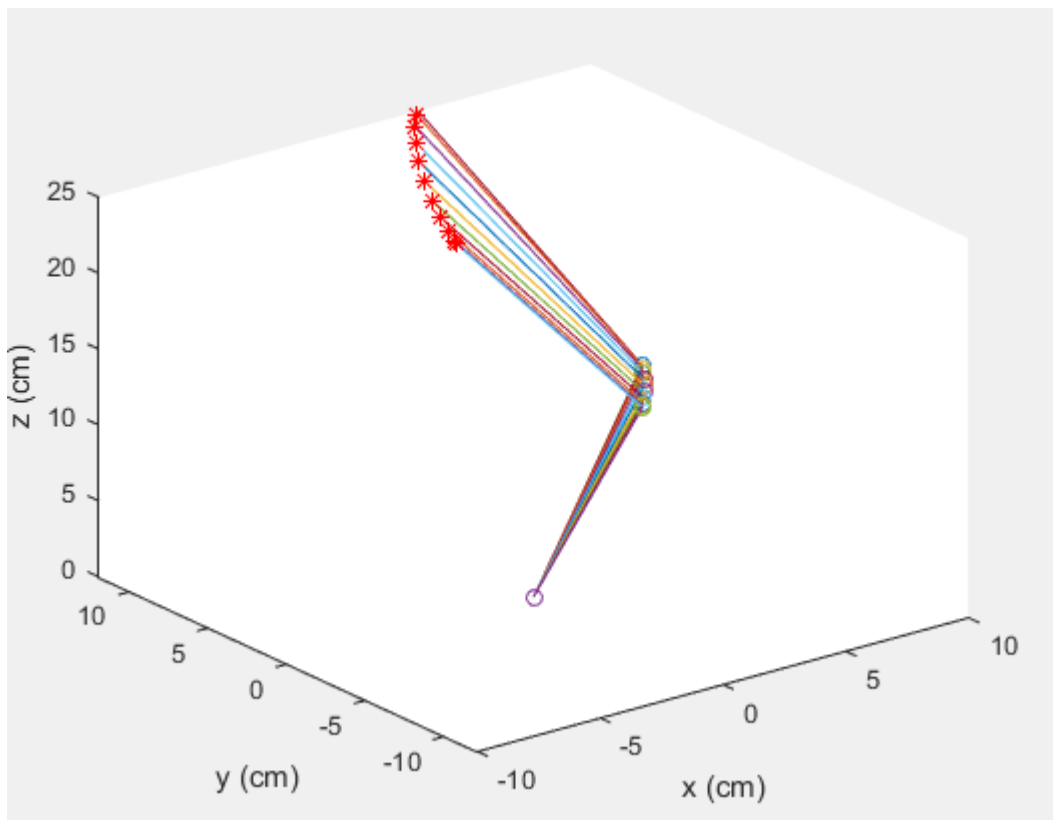
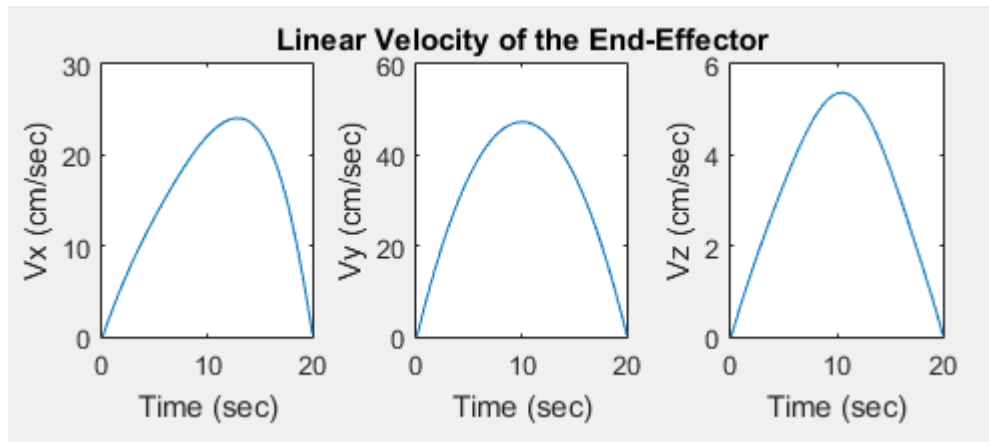
$$a^2 + b^2 = l_2^2 + l_4^2 c_2^2 \Rightarrow c_2 = \pm \sqrt{\frac{a^2 + b^2 - l_2^2}{l_4^2}} \Rightarrow q_2 = \text{atan2}(s_2, c_2)$$

Γνωρίζοντας τα q_2, q_3 μπορούμε να υπολογίσουμε το q_1 από τα p'_x και p'_z
Συνεπώς, έχουμε:

$$q_1 = \text{atan2}(p'_x, -p'_z) - \text{atan2}(l_2, l_5 c_{23} + l_4 c_2)$$

2 Κινηματική Προσομοίωση

Σχήμα 2: Animation Κίνησης